

Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ

Доклад за дейността

Финансов отчет заедно с доклад на независимите одитори

31 декември 2022 година

Обща информация	i
Доклад за дейността	ii
Доклад на независимите одитори до едноличния акционер на Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ	
Отчет за промените в наличните нетни активи за изплащане на доходи	1
Отчет за наличните нетни активи за изплащане на доходи	2
Отчет за паричните потоци.....	3
Приложения	
1. Корпоративна информация.....	4
2. Изготвяне на финансовите отчети.....	5
2.1 База за изготвяне	5
2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения.....	5
2.3 Съществени счетоводни политики.....	7
2.4 Нови и изменени стандарти, приети от Фонда	12
2.5 Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Фонда	13
2.6 Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС.....	13
3. Нетни загуби от преоценка на инвестиции и финансови активи по справедлива стойност	13
4. Нетни печалби от сделки с инвестиции	13
5. Приходи от лихви	14
6. Оповестяване на свързани лица	14
6.1 Такса управление към Компанията.....	14
6.2 Задължения към управляващата компания.....	15
7. Прехвърлени средства от УПФ във Фонда.....	15
8. Изплатени средства на пенсионери и техните наследници	15
9. Парични средства и парични еквиваленти	15
10. Инвестиции по справедлива стойност.....	15
10.1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	15
11. Данъчно облагане	16
12. Управление на финансовите рискове.....	16
13. Инвестиции по справедлива стойност по категории	22
14. Финансовите инструменти, които не се оценяват по справедлива стойност	22
15. Събития след края на отчетния период.....	22

Управляващо пенсионно Дружество

Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД

Надзорен съвет

Коста Чолаков – Председател на Надзорния съвет

Татяна Иванова – Заместник-председател и член на Надзорния съвет - до 02.01.2023 г.

Проф. д-р Григор Димитров – Член на Надзорния съвет

Ани Ангелова - Заместник-председател и член на Надзорния съвет - от 03.01.2023 г.

Управителен съвет

Николай Стойков – Главен изпълнителен директор

Анастас Петров – Изпълнителен директор

Мая Русева - Член

Елица Занчева - Член

Венета Манова - Член

Адрес на управление

бул. „Витоша“ 89б, ОББ Милениум център, ет.16

София 1463, България

Регистър и регистрационен номер

Регистрация Софийски градски съд по ф.д. № 1793/2001 г.

Банка попечител

УниКредит Булбанк АД

Инвестиционни посредници

Първа финансова брокерска къща АД

Cowen Execution Services Limited

Одитори

ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД

бул. Мария Луиза 9-11

София 1000

АФА ООД

ул. Оборище №38

София 1504

**ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА ГОДИНАТА,
ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2022 г.**

I. Обща информация за Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ

„Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“, („Фонд“ или „ФИПП“) е създаден на 04.10.2021 г. с Решение на Управителния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД, при определяне на първата допълнителна пожизнена пенсия за старост. Фондът е вписан в регистъра по чл.30, ал.1, т.13 от Закона за Комисията за финансов надзор с решение № 748 от 12 октомври 2021 г. и в регистъра на БУЛСТАТ на 13.10.2021 г. Регистрираното седалище и адрес на управление на Фонда е гр. София, бул. „Витоша“ 896, ОББ Милениум център, ет.16.

С решение на Управителния съвет от 04.10.2021 г. са приети и Правилата на Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ.

Фондът е създаден за неопределен срок като обособено имущество към Компанията, от което се изплащат пожизнени пенсии на лицата, осигурени в Универсалния пенсионен фонд, които са придобили право на допълнителна пожизнена пенсия за старост при навършване на възрастта по чл.68, ал.1 от Кодекса за социално осигуряване. С активи на Фонда не могат да се изпълняват задължения на Компанията и управляваните от нея фондове, освен по сключените пенсионни договори. Компанията отговаря имуществено пред пенсионерите за загуби, настъпили в резултат на недобросъвестно изпълнение на задълженията му по отношение управлението и представяването на Фонда. В случай на несъстоятелност на Компанията, в масата на несъстоятелността на Компанията не се включват активите на Фонда. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

Формиране на Фонда

Фондът се формира от прехвърлените средства от индивидуалните партиди на лицата, на които е определена допълнителна пожизнена пенсия за старост, дохода от инвестиране на средствата на Фонда и настоящата стойност на плащанията към пенсионерите, които имат сключени пенсионни договори за изплащане с гарантиран период или с разсрочено изплащане на част от средствата за определен срок, ако същите са починали в гарантирания период или срока на разсрочено изплащане на средства и не са оставили наследници. В случай че при изчисляването на задълженията към пенсионерите и наследниците на починалите пенсионери към 31 декември всяка година изискуемият размер на средствата, необходими за тяхното покриване, е по-нисък от размера на средствата във Фонда, Компанията допълва разликата със средства от Резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии, а при недостиг на средства в него - със собствени средства.

От Фонда се извършват следните плащания:

1. Пожизнените пенсии и дължимите средства на наследниците на починалите пенсионери, в това число и разходите за тяхното изплащане в страната в размер на фактически извършените разходи, но не повече от 1 лев за всяко плащане;
2. Разходите за придобиване и продажба на активите на Фонда;
3. Таксата към Компанията по чл. 201, ал. 1, т. 3 от КСО, изчислена в размер на 0,5 на сто годишно върху стойността на нетните активи на Фонда, в зависимост от периода, през който те са били управлявани от Компанията.

В случай че при изчисляването на задълженията към пенсионерите и наследниците на починалите пенсионери към 31 декември на съответната година изискуемият размер на средствата, необходими за тяхното покриване, е по-висок от размера на средствата във Фонда, размерът на превишението между 100 и 105 на сто остава във Фонда. Превишението, което е по-голямо от 105 на сто, може да се прехвърля в Резерва за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии в Компанията.

Изплащане на пожизнени пенсии от Фонда

Допълнителните пожизнени пенсии за старост, изплащани от Фонда, представляват месечно плащане на посочена в пенсионния договор сума, дължима на пенсионера от определена в договора дата до неговата смърт, чийто размер не може да бъде по-малък от 15 на сто от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определянето на размера ѝ.

Размерът на пожизнените пенсии се определя въз основа на сумата, натрупана по индивидуалната осигурителна партида на пенсионера към датата на сключване на пенсионния договор, допълнена при необходимост по реда на член 131, алинея 2 от Кодекса за социално осигуряване („КСО“) до брутния размер на преведените от Националната агенция за приходите и Националния осигурителен институт осигурителни вноски за съответното лице, таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от Националния статистически институт и техническия лихвен процент, определен от Управителния съвет на Компанията и одобрен от Комисията за финансов надзор.

I. Обща информация за Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ (продължение)

Изплащане на пожизнени пенсии от Фонда (продължение)

С решение № 559-УПФ на Комисията за финансов надзор от 05.08.2021 г. одобреният технически лихвен процент, използван при определяне на размера на допълнителните пожизнени пенсии за старост, изплащани от Фонда, е в размер на 0.5% (нула цяло и пет десети процента).

Компанията предоставя следните видове пожизнени пенсии, които се изплащат от Фонда:

1. пожизнена пенсия без допълнителни условия;
2. пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане от две (2) до десет (10) години в зависимост от избора на осигуреното лице;
3. пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст, като срокът и размерът на разсроченото плащане се определят в зависимост от избора на осигуреното лице. Месечният размер на разсроченото плащане към датата на определянето му не може да бъде по-голям от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към същата дата и по-малък от 15 на сто от нейния размер.

В случаите по т.1, т.2 и т.3 Компанията гарантира размер на допълнителната пожизнена пенсия за старост изчислен въз основа на сумата на brutния размер на преведените от Националната агенция за приходите и Националния осигурителен институт осигурителни вноски за съответното лице, изчислени по реда на чл.131, ал.3 от КСО.

Когато размерът на средствата, натрупани към датата на определяне на пенсията, е по-голям от сумата на brutния размер на преведените от Националната агенция за приходите и Националния осигурителен институт осигурителни вноски за съответното лице, изчислени по реда на чл.131, ал.3 от КСО, Компанията е длъжна да предложи изплащане на допълнителна пожизнена пенсия за старост с гарантиран размер, равен на размера на първата пенсия, изчислена на база натрупаните средства по индивидуалната партида. Пенсията по предходното изречение се определя, като се прилага и рисков коефициент, определен и одобрен от Комисията за финансов и се отпусна само, ако нейният гарантиран размер е по-висок от този, изчислен на база на сумата на brutния размер. С решение № 560-УПФ на КФН от 05.08.2021 г одобреният рисков коефициент по 169, ал. 4 от КСО е в размер на 1% (един процент).

Първоначално определеният размер на отпуснатите допълнителни пожизнени пенсии за старост не може да се променя, освен при извършване на актуализация и преизчисляване.

Актуализация на пенсиите, изплащани от Фонда

Опуснатите пожизнени пенсии се актуализират веднъж годишно – през месец септември в зависимост от техническия лихвен процент, използван при изчисляването на пенсиите, и реализираната доходност от инвестирането на средствата на Фонда през периода, за който се отнася актуализацията (на годишна база), изчислена според отчетността за регулаторни цели. В случай на реализирана отрицателна доходност и недостатъчна наличност на средства в аналитичната сметка във Фонда, която да компенсира реализираната отрицателна доходност, актуализацията може да бъде направена и на полугодишен период – през месец март.

При договорите за изплащане на пожизнена пенсия актуализацията се извършва с 50 на сто от превишението на реализираната доходност от инвестирането на средствата на ФИПП през периода, за който се извършва актуализацията, изчислена според отчетността за регулаторни цели, над техническия лихвен процент, въз основа на който е изчислена пенсията. Актуализацията се извършва на база на теглото, съответно частта на всяко лице в доходността, подлежаща на разпределяне. Теглото на всяко лице се определя на база на средствата (задълженията) към това лице, изчислени за дните престой във ФИПП за периода на актуализация към общите средства и общия брой дни престой на всички лица, имащи право на актуализация, за периода на актуализация.

През септември 2022 г. е извършена първата актуализация на разсрочените плащания във Фонда.

Актуализацията се прилага по отношение на всички лица, имащи сключен договор за разсрочено плащане, който към 31 август не е прекратен.

I. Обща информация за Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ (продължение)

Оценка на активите на Фонда

Фондът се води в левове. Оценката на активите и пасивите на Фонда се извършва към края на всеки календарен месец в съответствие с изискванията на чл. 181 от КСО. Компанията е длъжна по всяко време да поддържа достатъчно по размер средства във Фонда, отговарящи на цялостната му дейност, с които да гарантира покритие на поетите рискове.

Във Фонда се води отделна аналитична сметка, в която се отразяват:

1. доходът, с който не е увеличен размерът на плащанията към пенсионерите и техните наследници при актуализирането им;
2. периодът, за който се отнася неразпределеният доход по т. 1;
3. сумата за допълване, използвана от аналитичната сметка в случаите на актуализация на плащанията към пенсионерите и техните наследници, когато превишението на реализираната доходност над техническия лихвен процент е отрицателна величина и определената сума за актуализиране на пенсиите е отрицателна величина;
4. периодът, във връзка с който е използвана сумата за допълване по т. 3;
5. извършените операции за заделяне на средствата по т. 1 и използване на средствата по т. 3 и техните дати;
6. салдото по аналитичната сметка.

Управление на Фонда

Фондът се управлява от „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД („Компанията“ или „ПОК ОББ“) и се представлява от изпълнителните ѝ директори. Фондът няма служители.

Средствата на Фонда се управляват от екип от професионални мениджъри, които имат дългогодишен опит в управлението на големи корпоративни структури и инвестиционни портфейли.

Към 31 декември 2022 г. структурата на управление на Компанията е двустепенна и се осъществява от Управителен и Надзорен съвет в състав:

Надзорен съвет:

- Коста Чолаков – Председател на Надзорния съвет;
- Татяна Иванова – Заместник-председател и член на Надзорния съвет - до 02.01.2023 г.;
- Проф. д-р Григор Димитров – независим член на Надзорния съвет.

На 3 януари 2023 година е вписана промяна в членовете на Надзорния съвет на Компанията, като Татяна Иванова е заместена от Ани Ангелова, като Заместник-председател и член на Надзорния съвет.

Управителен съвет:

- Николай Стойков Стойков – главен изпълнителен директор и председател на Управителния съвет;
- Анастас Атанасов Петров – изпълнителен директор и заместник-председател на Управителния съвет;
- Елица Александрова Занчева – Член;
- Мая Иванова Русева – Член;
- Венета Ангелова Манова – Член.

Финансов надзор

Осигурителният надзор върху дейността на „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“ се осъществява от Комисията за финансов надзор.

II. Основни насоки, свързани с дейността на „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“ през 2022 г.

През 2022 основните усилия, свързани с дейността на „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“ бяха насочени към:

- Развитие и усъвършенстване на процесите, необходими за обезпечаване на дейността на Фонда;
- Обезпечаване на процеса по първата актуализация на пенсиите;
- Осигуряване на професионално управление на средствата на клиентите във Фонда;

II. Основни насоки, свързани с дейността на „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“ през 2022г. (продължение)

- Идентифициране на рисковете, свързани с плащанията от Фонда и определяне на мерки за намаляване на потенциалните ефекти от тези рискове;
- Развитие на модел за консултиране на клиентите, осигурени в Универсалния пенсионен фонд, придобили пенсионни права поради навършена възраст по чл.68, ал.1 от КСО, чрез предоставяне на необходимата информация, в това число чрез използване на калкулатори за определяне на размера на пенсионните плащания в зависимост от избора от лицето план;
- Обучение на търговската структура и упълномощаване на представители на търговската структура за предоставяне на консултации;
- Позициониране на Фонда на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България;
- Ограничаване на ефектите от COVID-19 пандемията и военният конфликт между Русия и Украйна върху Фонда и средствата на осигурените лица.

A. Предприети мерки в дейността на „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“ в условията, свързани с Covid-19.

В съответствие с политиките за управление на рисковете на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД, при старта на кризата от COVID-19 през 2020 г., в Компанията беше създаден Кризисен щаб за справяне с ефектите от разпространение на вируса, който работеше по изготвен План за справяне с последствията и продължаване на дейността на Компанията и управяването от нея пенсионни фондове. През 2022 г. беше отбелязан спад в разпространението на COVID-19, както в България, така и в останалите европейски държави. Към февруари 2022 г. Европейският съюз/ЕС/ достигна важен етап от ваксинацията: над 80 % от възрастното население на ЕС е напълно ваксинирано срещу COVID-19.

Въз основа на иницираните от ръководството действия, както и предприетите държавни мерки за подпомагане на засегнатите сектори, не се наблюдава критично въздействие на разпространението на COVID-19 върху Фонда, неговата дейност, финансово състояние и резултати.

През 2022 г. беше отчетен значителен ръст в инфлацията, който оказва сериозно влияние върху очакванията и представянето на финансовите пазари през годината. Силното потребление в резултат на отваряване на икономиките след пандемията от COVID-19 изчерпа запасите от готова продукция. Проблеми във веригите на доставки заради политиката на нулев толеранс към COVID-19 в Азия, особено в Китай, допълнително утежнява ситуацията.

В условията на силен ръст на инфлацията и ниска безработица, централните банки започнаха рязко да ограничават мерките си за подпомагане на икономиките. Федералният резерв прекрати програмите за покупки на облигации през месец март 2022 година, след което стартира цикъл на вдигане на основния лихвен процент и намаляване на баланса си от държавни и ипотечни облигации. Европейската централна банка от своя страна започна да повишава рязко основните си лихвени проценти през юли 2022 година; спря програмите си за покупки на облигации и обяви намеренията си да започне да намалява баланса си от държавни и корпоративни облигации през 2023 година.

Дружеството неизменно поддържа достатъчно ликвидни средства, с които да посрещне изходящите парични потоци, свързани с инвестиционната дейност на Фонда, както и всички предстоящи плащания към лицата получили право на пенсии.

B. Военен конфликт между Русия и Украйна

На 24 февруари 2022 г. Русия иницира военни действия в Украйна, които продължават и към 31.12.2022 г.

В резултат на това водещите финансови пазари по света изпитват сериозни сътресения. На Руската федерация бяха наложени икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ, Великобритания, Канада, Австралия, Япония и други държави. Военният конфликт и наложените санкции се отразиха върху световната икономика и финансовите пазари, включително като бягство от рискови активи на финансовите пазари, ръст в цените на суровините и горивата и изолация на руската икономика. На фона на неясния изход от конфликта, повишението на цените поддържа по-високо равнището на инфлацията и ще оказва негативно влияние върху доверието на потребителите и развитието на бизнеса.

II. Основни насоки, свързани с дейността на „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“ през 2022г. (продължение)

V. Военен конфликт между Русия и Украйна (продължение)

Взимайки предвид всички тези фактори, Компанията наблюдава и прави текущо анализи и оценки на възможните последици и ефекти от конфликта за Фонда, неговата дейност, активи и перспективи. За целта бяха предприети действия в следните основни направления:

1. Промяна в инвестиционната стратегия с цел намаляване на експозицията към рискови активи и към региони, които са най-чувствително засегнати от конфликта между Русия и Украйна.
2. Ежедневен мониторинг на пазарите и оценка на необходимостта от промени в алокацията на активите с цел ограничаване на ефектите от военния конфликт върху стойността на средствата на осигурените лица/пенсионерите.
3. Увеличаване на честота на провеждане на срещите на Комитета по активи и пасиви с цел своевременно идентифициране на всички нововъзникващи рискове и синхронизиране на предприеманите действия с политиките на KBC Group.

Ръководството на ПОК ОББ счита, че доколкото управляваните от Компанията пенсионни фондове нямат директни инвестиции, свързани с Русия и Украйна, не са налице преки ефекти и сериозно засегнати експозиции, освен общия ефект от повишената волатилност на финансовите пазари.

C. Позициониране на Фонда на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България

- Към 31 декември 2022 г. броят на лицата получаващи пожизнени пенсии от Фонда е 112 (2021 г.: 16 лица). Средният размер на месечните плащания е 268.97 лв.

- Позиция спрямо конкурентите

По данни на КФН към края на 2022 г. пазарният дял на „ФИПП ОББ“ определен на база на броя на лицата, на които са отпуснати разсрочени пенсии е 9.46%. По среден размер на месечната пенсия, Фондът се нарежда на трето място, спрямо останалите конкуренти на пазара.

D. Управление на средствата на осигурените лица

При инвестирането на средствата на Фонда, Компанията си поставя следните цели:

- постигане на положителна доходност след удържане на таксата, изчислена върху стойността на нетните активи във Фонда;
- постигане на оптимално съвпадение между паричните потоци на активите и пасивите на Фонда, с цел минимизиране на ликвидния и реинвестиционния риск;
- изпълнение на инвестиционна стратегия, насочена към намаляване на волатилността в доходността на Фондовете в резултат от избор на подходящи активи и счетоводна политика.

Опитът, който Компанията притежава на международните финансови пазари, е важна предпоставка тези цели да бъдат постигнати.

Компанията инвестира средствата на Фонда с грижата на добър търговец при спазване принципите на качество, надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация в интерес на осигурените лица.

При инвестирането на средствата на Фонда Компанията е длъжна да:

- изпълнява Правилата на Фонда с оглед постигане на инвестиционните му цели, както и да спазва инвестиционните ограничения, предвидени в Правилата, в КСО и в актовете по прилагането му;
- спазва правилата за управление на риска на Фонда и да управлява риска, като постоянно наблюдава и оценява всяка инвестиция;
- третира равносвойно и справедливо фондовете, които управлява;
- предприема всички необходими действия, за да получи възможно най-добрия резултат за всеки управляван от него фонд, като взема предвид цената, разходите, срока, вероятността от изпълнение и сетълмент, обема и вида на сделката и всяко друго обстоятелство, свързано с нейното изпълнение;
- не допуска конфликт на интереси.

II. Основни насоки, свързани с дейността на „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“ през 2022 г. (продължение)

D. Управление на средствата на осигурените лица (продължение)

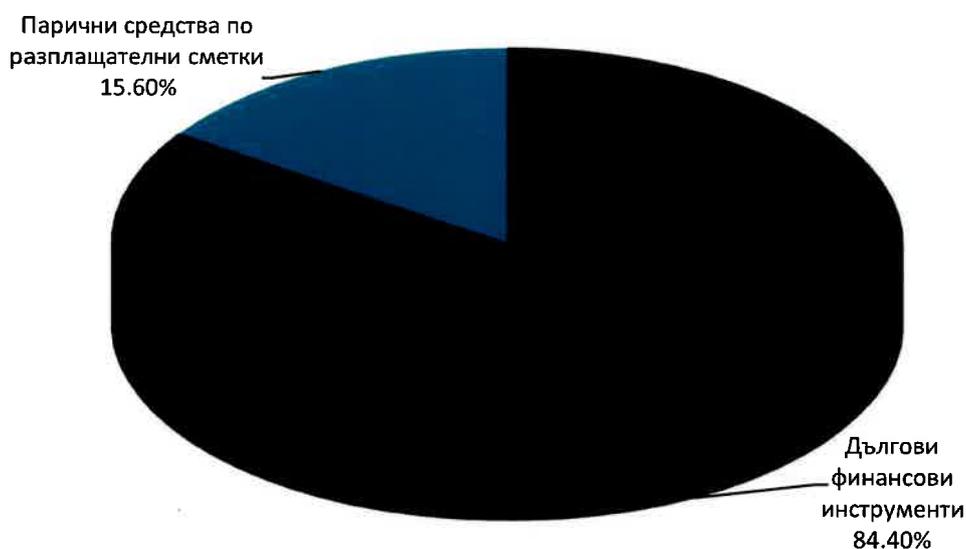
В рамките на инвестиционния процес Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ оценява и управлява съвкупност от рискове, свързани с управлението на активите. Примери за такива рискове са: кредитният, пазарният (включващ лихвен риск, валутен риск, риск свързан с инвестициите в акции, риск свързан с кредитния спред и риск, свързан с инвестициите в недвижими имоти), ликвидният, оперативният риск и други. В процеса на управление на рисковете Компанията следва утвърдени методики на KBC Group за оценка на риска. Това гарантира последователност на инвестиционния процес, разширен мониторинг на рисковете и своевременна реакция при неблагоприятни пазарни тенденции.

За осъществяване на надежден контрол върху инвестиционната дейност във фондовете, са приети Инвестиционни мандати и Инвестиционни политики на всеки един от управляваните от Компанията фондове, чието прилагане се съблюдава стриктно. На ежедневна база такъв контрол се упражнява и от звеното по Управление на риска. По този начин се гарантира надеждно интересът на осигурените лица.

При инвестиране на средствата на нашите клиенти се отчитат идентифицираните рискови фактори и инвестиционни възможности, като инвестиционните решения се извършват в съответствие с Политиката на KBC Group за отговорно инвестиране, която изисква:

1. Да отчитаме в инвестиционните си решения социалното поведение, корпоративното управление и отношението към околната среда на компаниите, в които инвестираме;
2. Като акционер да упражняваме своето право на глас;
3. Да упражняваме своето влияние, за да подпомагаме положителните промени на пазарите, на които оперираме;
4. Да действваме законосъобразно и да подпомагаме подобряването на правната рамка;
5. Да не инвестираме в компании, които нарушават човешките права, използват детски труд, нарушават санкциите за търговия с оръжие или не спазват политиките за антикорупция;
6. Да идентифицираме и да вземаме предвид дългосрочно устойчивите инвестиционни възможности;
7. Да бъдем прозрачни.

Структура на портфейла на Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ към 31.12.2022 г.

II. Основни насоки, свързани с дейността на „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“ през 2022 г. (продължение)

D. Управление на средствата на осигурените лица (продължение)

Основни параметри на инвестиционния портфейл към 31.12.2022 г. на база среднопретеглени стойности:

ФИПП ОББ	
Кредитен рейтинг	BBB
Експозиция по валути:	
BGN	15.40%
EUR	84.60%

E. Поддържане на високи професионални стандарти в обслужването на клиенти.

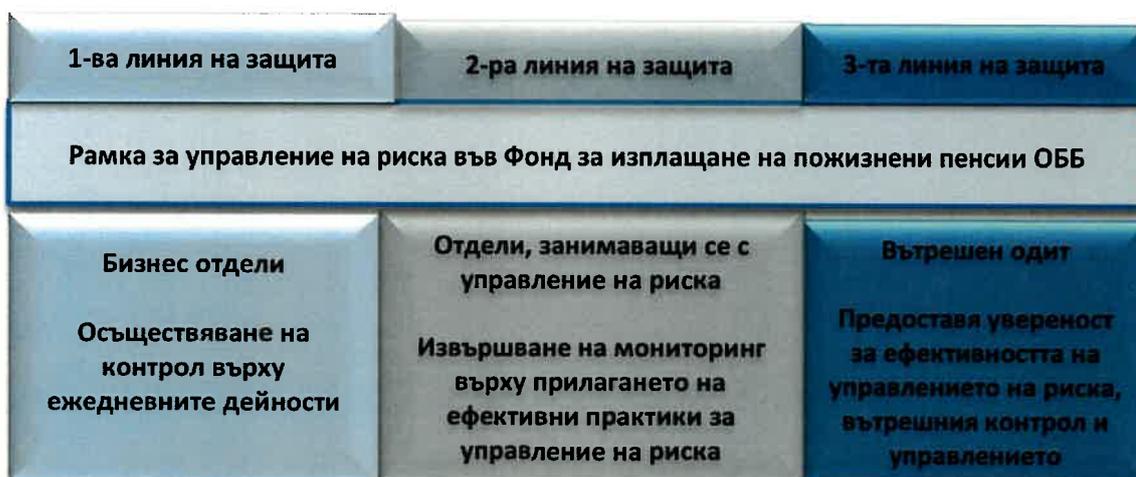
„Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“ се стреми към високи стандарти на обслужване на клиентите в България, базирани на индивидуален подход, конфиденциалност, прозрачност и коректно отношение към клиента, предоставяне на информация чрез различни канали на комуникация – чрез центъра за контакт с клиенти на компанията, интернет, регионални клонове и офиси и професионална консултация на място.

F. Управление на риска

Управлението на риска в „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“ се осъществява на базата на цялостна рамка за управление на рисковете, наречена „Модел на трите линии на защита“. Съгласно този Модел:

- Всички бизнес функции в Компанията (напр. Продажби, Управление на инвестициите, ИТ, оперативни отдели, Човешки Ресурси и др.) формират 1-ва линия на защита по отношение на рисковете. Те прилагат политиките и процедурите за контрол на рисковете в съответната функционална сфера в Компанията.
- Функционалните звена, които се занимават с управление на рисковете, присъщи за дейността на Компанията (напр. финансов, информационен, правен и регулативен и други рискове), формират 2-рата линия на защита. Тези функции наблюдават и контролират прилагането на политиките и процедурите в Компанията и предоставят насоки и препоръки към 1-ва линия на защита по отношение на ефективното управление на рисковете.
- Звеното за вътрешен одит в Компанията изгражда 3-та линия на защита. Тази функция осигурява независима и обективна оценка на ефективността на контролите, които се прилагат в рамките на 1-ва и 2-ра линия на защита с цел намаляване на основните рискове, влияещи върху дейността на Компанията.

Компанията поддържа високо ниво на ангажираност на бизнес функциите по отношение управлението на риска, в това число чрез имплементиране на правилата и принципите за управление на риска, заложили в Политиките и Стандартите на КВС Груп.

II. Основни насоки, свързани с дейността на „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“ през 2022 г. (продължение)

Г. Управление на риска (продължение)

Финансово-осигурителни рискове във фазата на изплащане

Риск от преживяване

Рискът от преживяване отразява възможността натрупаните средства по индивидуалната партида на пенсиониращото се лице, да не бъдат достатъчни за покриване на всички пенсионни плащания, докато лицето е живо. Този риск се носи от Компанията с оглед задълженията ѝ към лицата получаващи плащания от ФИПП. Компанията е изградила вътрешни процеси и процедури за управление на този риск. Посредством приложимите изчисления, Компанията е в състояние на регулярна база да изчислява проявлението на този риск и съответно да взема необходимите решения за заделяне на достатъчен резерв, който да послужи като първа гаранция за изпълнение на неговите задължения. Допълнителна гаранция за изпълнението на задълженията е и изискването за покриване на границата на платежоспособност, която е изчислена посредством актуалните таблици за смъртност валидни за населението на България.

Управление на финансовите рискове

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Фонда, включват лихвен, ликвиден, валутен, кредитен и ценови риск. Управителния съвет преразглежда и определя политиката за управление за всеки от тези рискове, които са обобщени по-долу:

Кредитен риск

При управлението на кредитния риск, Фондът инвестира във финансови инструменти с адекватен кредитен рейтинг.

За ограничаване на експозицията на Фонда към кредитен риск са въведени следните политики и процедури:

- Политика на Фонда за измерване на кредитния риск – чрез т. нар. рискова премия, представляваща спреда между корпоративната крива на доходност и приложимата бенчмарк – крива, формирана от съответните за пазара на емитента правителствени облигации в обръщение.
- Анализ както на кредитното качество (рейтинг) на емитента на ценната книга, така и на контрагентите, с които Фонда извършва инвестиционните си операции.

Валутен риск

През 2022 г. средствата на Фонда са инвестирани в активи, деноминирани в български лева и евро. Валутният риск, свързан с движението на валутния курс се покрива чрез сключване на срочни сделки във валута. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от експозициите в евро на Фонда не се намалява допълнително чрез хеджиращи сделки.

Лихвен риск

Фондът е изложен на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно в частта от портфейла, инвестиран в инструменти с фиксиран доход. По отношение на краткосрочните и дългосрочните финансови активи с променлив (плаващ) лихвен процент, към 31.12.2022 г. Фондът не притежава такива.

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Фонда предполага осигуряване на достатъчно ликвидни средства за покриване на текущите задължения към лицата, получаващи пенсионни плащания, пенсионноосигурителната Компания и други текущи плащания. Фондът управлява ликвидния си риск чрез поддържане на парични средства. Фондът следва да разполага към края на всеки месец:

- с ликвидни средства в размер не по-малък от дължимите плащания към пенсионерите, и техните наследници и другите му текущи задължения за следващите 6 месеца. Изискванията за тези ликвидни средства са описани в Наредба 10 на КФН, чл. 9;
- с бързо ликвидни средства под формата на парични средства по разплащателни средства а банки, които не са в производство по несъстоятелност, в размер не по-малък от дължимите плащания към пенсионерите и техните наследници и другите му текущи задължения за следващия месец.

II. Основни насоки, свързани с дейността на „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“ през 2022 г. (продължение)

F. Управление на риска (продължение)

Финансово-осигурителни рискове във фазата на изплащане

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

Във „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“, този риск е управляван чрез активна инвестиционна политика и прилагане на ограничения за максимален размер на концентрация на инвестиции в емитент, група, дадена индустрия, географска локация и съотношение директни инвестиции в акции и колективни инвестиционни схеми. Към 31.12.2022 г. Фондът не притежава такива активи.

Нефинансови рискове

Оперативен риск

Процесът на управление на оперативния риск спомага за по-ефективното осъществяване на оперативните дейности и за намаляване до минимум на вероятността от:

- Възникване на срив в информационните системи на Фонда;
- Извършване на неоторизирани действия от вътрешни и външни лица;
- Проблеми и грешки при обработката на данни и документация;
- Нарушаване на добрите практики по отношение на наемането на персонал и безопасността на труда;
- Неспазване на приложимите законови и подзаконови нормативни актове, които регулират дейността на Фонда;

Управлението на оперативния риск е процес, чрез който в **Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ** :

- се идентифицира целият спектър от рискове, на които Фондът е изложен;
- се определя апетитът към риск, в съответствие със стратегическите цели на Фонда;
- се оценяват рисковете и начините за тяхното намаляване с цел вземане на информирани решения;
- се намалява вероятността и финансовият ефект на неблагоприятните събития, които носят загуби на Фонда;
- се намалява несигурността в цялостното представяне на Фонда.

Правен и регулативен риск

Процесът на управление на правния риск и риска по съответствие е свързан с прилагането на ефективни контроли с цел намаляване до минимум вероятността от:

- Неспазване на приложимите законови и подзаконови нормативни актове, които регулират дейността на Фонда, в това число неспазването на изискванията на конкурентното законодателство и защитата на личните данни;
- Нарушаване на добрите практики и етичните правила при предлагане на продуктите на Фонда и при осигуряване на висококачествено обслужване на нашите клиенти;
- Нарушаване на нормативните изисквания, ценностите и политиките на KBC Group, които регулират конфликта на интереси, личните инвестиции, пазарните манипулации, предлагането и приемането на подаръци и развлекателни мероприятия;
- Неспазване на изискванията, свързани с приемането и оценката на риска на клиентите и санкционното законодателство;
- Условието за приемане и оценка на бизнес партньорите и изискванията за възлагане на дейности на подизпълнители

Управлението на правния риск и риска по съответствие е свързано с:

- Провеждане на обучения с цел повишаване на личния интегритет на служителите и разбирането за важността на доброто управление на риска;
- Идентификацията и оценка на рисковете;
- Определяне на контролите за тяхното намаляване;
- Осъществяване на наблюдение по отношение на прилаганите контроли и тяхната ефективност.

II. Основни насоки, свързани с дейността на „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“ през 2022 г. (продължение)

F. Управление на риска (продължение)

Комитети и функции, участващи в системата за управление

Съгласно структурата за управление на Компанията, съобразена с изискванията на групата на КВС към края на 31.12.2022 година към Надзорния и Управителния са създадени комитети с консултативни правомощия, както следва:

Към Надзорния съвет са създадени и функционират:

- Комитет по одит, риск и съответствие;
- Комитет по възнагражденията.

Към Управителния съвет са създадени и функционират:

- Комитет за управление на нефинансовите рискове (NFRC) с подкомитет по качество на продажбите (QoS)
- Комитет за управление на активите и пасивите (ALCO) с подкомитет за контрагенти и брокери;
- Комитет за нови и активни продукти и процеси (NAPP);
- Комитет за моделиране на продукти (Model Committee);
- NPS & CX Борд (NPS&CX Board);
- Комитет за управление на кризи (Crisis Committee).

Всеки един от горепосочените комитети функционира на базата на Уставен документ, в който са описани правомощията му, честота на провеждане на заседанията и начинът на вземане на решения.

В рамките на системата за управление Компанията има създадени и функциониращи:

- функция по управление на риска;
- функция за вътрешен контрол;
- функция по вътрешен одит;
- актюерска функция.

Компанията създава правила и процедури, които осигуряват функциите, посочени по-горе, да изпълняват ефективно своите задължения по обективен, справедлив и независим начин.

Одитен комитет

Като предприятие, извършващо дейност от обществен интерес и на основание чл.23, ал.2, във връзка с чл. 21, т.16 от Устава на Компанията и чл.107, ал.2 и ал.7 от Закона за независимия финансов одит (приет от 43-то Народно събрание на 15 ноември 2016 г.), с решение на едноличния собственик на капитала на 27.06.2017 г. е избран Одитен Комитет на "Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество" ЕАД.

На 09 август 2021 г. в търговския регистър към Агенция по вписванията по партидата на пенсионноосигурителната компания е вписано променено наименование – „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД и нов едноличен собственик на капитала „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД. На 16 август 2021 Управителният съвет на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД, в качеството си на упражняващ правата на едноличен собственик на капитала на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД и на основание чл. 219, ал. 2 от Търговския закон, както и въз основа на постъпило предложение от Надзорния съвет на пенсионноосигурителното дружество, прие и одобри създаването на Комитет по одит, риск и съответствие („Одитен комитет“) като консултативен орган към Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД.

През 2022 година дейността на Одитния комитет бе съобразена с изискванията на Закона за независимия финансов одит и с нормативните актове, приети от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

През 2022 г. Одитният комитет не е получавал сигнали за нередности в дейността на Фонда.

III. Финансови резултати от дейността на "Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ" през 2022 г.

Структурата на активите към 31 декември 2022 г., съгласно МСФО е както следва:

Активи	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Парични средства и парични еквиваленти	296	15.60%
Инвестиции	1,602	84.40%
Общо Активи	1,898	100.0%

Структурата на пасивите към 31 декември 2022 г., съгласно МСФО е както следва:

Пасиви	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Задължения към управляващата Компания	1	100.0%
Общо Пасиви	1	100.0%
Налични нетни активи за изплащане на доходи	1,897	

Структурата на налични нетни активи за изплащане на доходи към 31 декември 2022 г., съгласно МСФО, е следната:

Налични нетни активи за изплащане на доходи	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Актюерска настояща стойност на задълженията към пенсионери	1,711	90.20%
Превਿશение на наличните нетни активи за изплащане на доходи над актюерската настояща стойност	186	9.80%
Общо налични нетни активи за изплащане на доходи	1,897	100.0%

Структурата на активите към 31 декември 2022 г., съгласно изискванията на КФН е както следва:

Активи	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Парични средства и парични еквиваленти	296	14.29%
Инвестиции	1,775	85.71%
Общо Активи	2,071	100.0%

Структурата на пасивите към 31 декември 2022 г., съгласно изискванията на КФН е както следва:

Пасиви	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Задължения към управляващата Компания	1	100.0%
Общо Пасиви	1	100.0%
Налични нетни активи за изплащане на доходи	2,070	

Структурата на налични нетни активи за изплащане на доходи към 31 декември 2022 г., съгласно изискванията на КФН е следната:

Налични нетни активи за изплащане на доходи	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Актюерска настояща стойност на задълженията към пенсионери	2,036	98.36%
Превਿશение на наличните нетни активи за изплащане на доходи над актюерската настояща стойност	34	1.64%
Общо налични нетни активи за изплащане на доходи	2,070	100.0%

IV. Действия в областта на научноизследователската и развойна дейност

През 2022 г. Фондът няма проекти в областта на научноизследователската и развойна дейност.

V. Допълнителна информация по Търговския закон и във връзка с разкриването на конфликти на интереси

Фондът няма клонова мрежа, по смисъла на чл.17 от Търговския закон. Фондът не притежава собствени акции и облигации.

Членовете на Управителния и Надзорен съвет на Компанията нямат право да придобиват акции и облигации на Фонда.

Членовете на Управителния и Надзорен съвет нямат участия в други дружества като неограничени съдружници, нито притежават повече от 25% от капитала на друго търговско Компания.

През годината членовете на Управителния и Надзорен съвет не са сключвали договори по чл. 240б.

За дейността си членовете на управителния и контролен орган на Дружеството не получават възнаграждение от Фонда.

Членовете на Управителния и Надзорен съвет на „Пенсионноосигурителна Компания ОББ“ ЕАД имат следните участия в управлението на търговски дружества и организации с идеална цел:

Надзорен съвет

Коста Чолаков

- Председател на Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД
- Председател на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД и ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД
- Член на настоятелството на НАТФИЗ

Татяна Иванова

- Заместник-председател и член на Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД от 09 август 2021 г. до 02.01.2023 г.
- Член на Кънтри тийм на КВС Груп за България
- Член е на УС и Изпълнителен директор на ОББ
- Член на Съвета на директорите на „Борика“ АД
- Член на Надзорния съвет на „Кей Би Си Управление на инвестиции“ ЕАД
- Член на Съвета на директорите на „Дружество за касови услуги“ АД

Проф. д-р Григор Димитров

- Член на Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД от 09 август 2021 г.;
- Преподавател във Висшето училище по застраховане и финанси и Член на Академичния съвет
- Главен директор „Осигурителни отношения“ в Българската стопанска камара
- Член на Комисията по осигурителни отношения към Националния съвет за тристранно сътрудничество
- Член на редколегията на сп. „Проблеми на труда“.

На 3 януари 2023 година е вписана промяна в членовете на Надзорния съвет на Компанията, като Татяна Иванова е заместена от Ани Ангелова, като Заместник-председател и член на Надзорния съвет.

Ани Ангелова

- Член на Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД, считано от 03.01.2023 г.;
- Член на УС и Изпълнителен директор „Банкиране на дребно“ на ОББ;
- Член на УС и Изпълнителен директор „Банкиране на дребно“ на Кей Би Си Банк България ЕАД;
- Член на УС на Кей Би Си Управление на инвестиции ЕАД.

V. Допълнителна информация по Търговския закон и във връзка с разкриването на конфликти на интереси (продължение)

Управителен съвет

Николай Стойков Стойков

- Главен изпълнителен директор на „Пенсионноосигурително Компания ОББ“ ЕАД
- Член на Управителния съвет на Джуниър Ачийвмънт България

Анастас Атанасов Петров

- Изпълнителен директор на „Пенсионноосигурително Компания ОББ“ ЕАД
- Член на Управителния съвет на Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване

Мая Иванова Русева

- Член на Управителния съвет на „Пенсионноосигурително Компания ОББ“ ЕАД

Венета Ангелова Манова

- Член на Управителния съвет на „Пенсионноосигурително Компания ОББ“ ЕАД

Елица Александрова Занчева

- Член на Управителния съвет на „Пенсионноосигурително Компания ОББ“ ЕАД
- Член на Управителния съвет на Национална агенция за граждански и стопански инициативи гр. Дупница.

Съгласно политиките на Фонда за избягване на конфликтите на интереси, съществува забрана за членовете на Управителния и Надзорен съвет, както и свързаните с тях лица да сключват договори с Фонда, извън стандартните договори за пенсионно осигуряване.

VI. План за развитие на „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“

Основните бизнес и финансови цели на Компанията през 2023-2025 г. са свързани с:

- Разширяване на позициите на Компанията на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България, във връзка с подписаните нови споразумения за дистрибуция на пенсионните продукти през 2022 г.;
- Поддържане на стабилна капиталова адекватност, оптимално ниво на ликвидност и ефективна вътрешна контролна среда;
- Разширяване на дигиталните услуги в процесите на продажби и обслужване, чрез достъп през мобилното приложение ОББ мобайл за всички нови и съществуващи клиенти на онлайн услугите, достъпни на obb-pensions.bg.

VII. Събития след края на отчетния период

На 3 януари 2023 година е вписана промяна в членовете на Надзорния съвет на Компанията, като Татяна Иванова е заместена от Ани Ангелова.

В началото на месец март 2023 г. бе обявен фалита на SVB и Signature Bank в САЩ. Федералният резерв се намеси решително, като предостави ликвидност на всички банки. В Европа поради дългогодишни проблеми на Credit Suisse се стигна до придобиването на банката от UBS с намесата и помощта на Швейцарските власти. Индексите S&P 500 и Eurostoxx 50 към 21.03.2023 г. са с положителна доходност от началото на годината. Ръководството на ПОК ОББ счита, че доколкото засегнатите банки имат регионален статут, не може настъпилите обстоятелства да се окачествят като глобална банкова криза, съответно към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет не са налице преки ефекти и засегнати експозиции на финансовите инструменти на Фонда.

VII. Събития след края на отчетния период (продължение)

Към този момент ръководството счита за подходящ принципа на действащо предприятие при изготвянето на настоящия финансов отчет.

Няма значими събития след края на отчетния период, които имат ефект върху финансовите отчети към 31 декември 2022 г.

28 март 2023 г.

Главен изпълнителен директор: .....
Николай Стойков

Изпълнителен директор: .....
Анастас Петров

Мениджър Финанси и Риск: .....
Венета Манова

Доклад на независимите одитори

До едноличния собственик на капитала на "Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“ („Фонда“), съдържащ отчета за наличните нетни активи за изплащане на доходи към 31 декември 2022 г., и отчета за промените в наличните нетни активи за изплащане на доходи и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и приложенията към финансовия отчет, съдържащи оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“ към 31 декември 2022 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“.

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Независимост

Ние сме независими от Фонда в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България. Ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

Балансова стойност на инвестициите

Инвестиции в отчета за наличните нетни активи за изплащане на доходи към 31 декември 2022 г.: 1,602 хил. лева. (31 декември 2021 г.: 257 хил. лв.)

Виж приложение 2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения, приложение 2.3 Съществени счетоводни политики, приложение Инвестиции на пенсионния фонд, приложение 10 Инвестиции по справедлива стойност и приложение 13 Инвестиции по справедлива стойност по категории към финансовия отчет.

Портфейлът на Фонда от инвестиции към 31 декември 2022 г. е в размер на 1,602 хил. лева, което представлява 84% от общата сума на активите към тази дата и от тяхното управление се определят основно резултатите от дейността на Фонда.

Оценката на ръководството за справедливата стойност на инвестициите на Фонда, които включват държавни ценни книжа, се базира на пазарни цени от активни пазари.

Поради значимостта на инвестициите като елемент на финансовия отчет на Фонда ние сме определили, че тази област е свързана със съществен риск от съществено неправилно отчитане и съответно представлява ключов одиторски въпрос.

Нашите одиторски процедури относно оценката на портфейла на Фонда от инвестиции включиха, без да се ограничават до:

— тестване на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на избрани основни контроли, свързани с процеса на оценка на инвестиции по справедлива стойност, включително контроли по отношение на входящите данни при оценките и потвърждението на резултата от оценките;

— съпоставяне на признатите справедливи стойности на всички инвестиции в портфейла на Фонда към 31 декември 2022 година, за които са налични обявени цени, с публично достъпни пазарни цени;

— получаване на потвърдително писмо от банката депозитар и равнение на потвърдените номинални стойности на инвестициите с инвестиционния портфейл на Фонда към отчетната дата и със списъка на инвестиционните сделки, сключени през годината;

— оценка на уместността и пълнотата на оповестяванията във връзка с инвестициите, включително относно йерархията на справедливите стойности и движението в рамките на йерархията през годината, спрямо изискванията на приложимата финансово-отчетна рамка.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишния доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай, че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на годишния доклад за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в годишния доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Годишният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет, ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достигаем до заключение относено уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на Фонда с решение на едноличния собственик на капитала на „Пенсионноосигурителна Компания ОББ“ ЕАД от 5 декември 2022 г., за период от една година. "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД за първи път е било назначено като одитор на Фонда на 15 ноември 2021 г.
- "АФА" ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на Фонда с решение на едноличния собственик на капитала на „Пенсионноосигурителна Компания ОББ“ ЕАД от 5 декември 2022 г., за период от една година. "АФА" ООД за първи път е било назначено като одитор на Фонда на 15 ноември 2021 г.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на Фонда представлява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на този Фонд, извършен от "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на Фонда представлява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на този Фонд, извършен от "АФА" ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад с дата 31 март 2023 г., представен на одитния комитет на Фонда, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда.

За "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД:

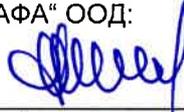

Джок Нюнан
Прокурист

Боряна Димова
Регистриран одитор,
отговорен за одита

бул. Мария Луиза 9-11
1000 София, България

31 март 2023 г.

За „АФА“ ООД:

Рени Йорданова
Управител

Надя Вячка
Регистриран одитор,
отговорен за одита

ул. Оборище 38
1504 София, България

31 март 2023 г.

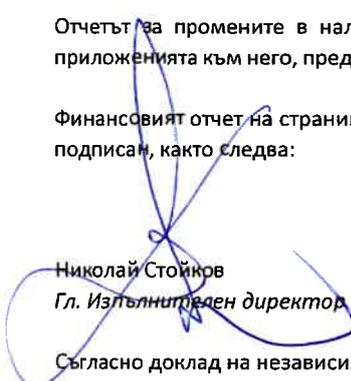

**ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА,
ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2022 г.**

	Приложения	2022 г.	12.10.2021- 31.12.2021 г.
		Хил. лв.	Хил. лв.
Инвестиционен доход			-
Нетни загуби от преценка на инвестиции по справедлива стойност	3	(174)	-
Нетни печалби от сделки с инвестиции	4	-	1
Приходи от лихви	5	14	-
Общо инвестиционен доход		(160)	1
Разходи за такса за управление на нетни активи	6.1	(5)	-
Оперативен резултат		(165)	1
Вноски по плана			
Прехвърлени средства от УПФ	7	1,898	310
Прехвърлени суми от УПФ на осигурено лице, без наследник	7	26	-
Общо вноски по плана		1,924	310
Плащания на доходи по плана			
Изплатени средства на пенсионери	8	(168)	(5)
Промени от плащания по плана		1,756	306
Общо изменение в нетните активи за изплащане на доходи		1,591	306
Налични нетни активи за изплащане на доходи в началото на периода		306	-
Налични нетни активи за изплащане на доходи в края на периода		1,897	306

Отчетът за промените в наличните нетни активи за изплащане на доходи следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 22.

Финансовият отчет на страници от 1 до 22 е одобрен от Управителния съвет на „ПОК ОББ“ ЕАД на 28.03.2023 г. и е подписан, както следва:

 Николай Стойков
 Гл. Изпълнителен директор

 Анастас Петров
 Изпълнителен директор

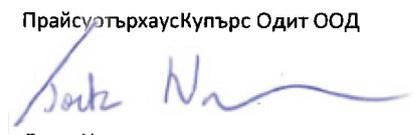

 Венета Манова
 Мениджър Финанси и Риск

 Габриела Бозаджиева
 Съставител

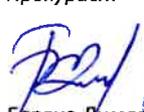
Съгласно доклад на независимите одитори:

ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД

АФА ООД

 Джек Нюнан
 Прокуриснт

 Рени Йорданова
 Управител

 Боряна Димова
 Регистриран одитор,
 отговорен за одита

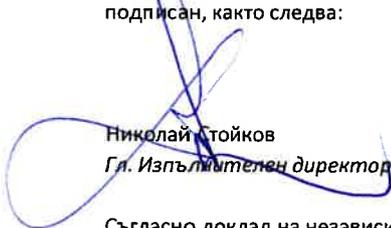

 Надя Виячка
 Регистриран одитор,
 отговорен за одита

	Приложения	31.12.2022 г. хил. лв.	31.12.2021 г. хил. лв.
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	9	296	49
Инвестиции, в това число:	10	1,602	257
<i>Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България</i>	10.1.	477	257
<i>Чуждестранни ценни книжа</i>	10.1.	1,125	-
ОБЩО АКТИВИ		1,898	306
ПАСИВИ			
Задължения към управляващата Компания	6.2	1	-
ОБЩО ПАСИВИ		1	-
НАЛИЧНИ НЕТНИ АКТИВИ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ДОХОДИ			
Актюерска настояща стойност на задълженията към пенсионери, в това число:	2.2	1,711	304
<i>i. Безусловно придобити</i>		1,711	304
<i>ii. Небезусловно придобити</i>		-	-
Превਿшение на наличните нетни активи за изплащане на доходи над актюерската настояща стойност		186	2
ОБЩО НАЛИЧНИ НЕТНИ АКТИВИ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ДОХОДИ		1,897	306

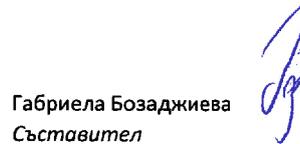
Отчетът за наличните нетни активи за изплащане на доходи следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 22.

Финансовият отчет на страници от 1 до 22 е одобрен от Управителния съвет на „ПОК ОББ“ ЕАД на 28.03.2023 г. и е подписан, както следва:

 Николай Стойков
 Гл. Изпълнителен директор

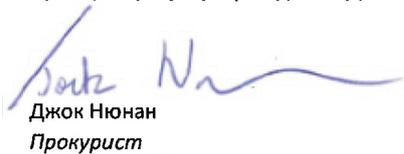

 Анастас Петров
 Изпълнителен директор

 Венета Манова
 Мениджър Финанси и Риск

 Габриела Бозаджиева
 Съставител

Съгласно доклад на независимите одитори:

ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД

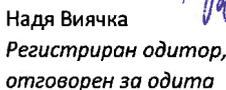

 Джек Нюнан
 Прокуриснт

 Боряна Димова
 Регистриран одитор,
 отговорен за одита

АФА ООД

 Рени Йорданова
 Управител

 Надя Вячка
 Регистриран одитор,
 отговорен за одита

31-03-2023

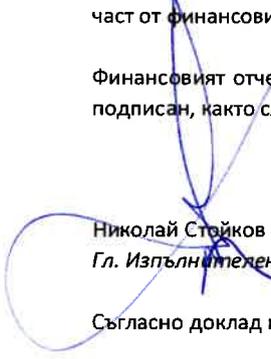
Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ
 ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
 за годината, завършваща на 31.12.2022 г.

Приложения	31.12.2022 г.	12.10.2021 -
	хил. лв.	31.12.2021 г. хил. лв.
Парични потоци от пенсионноосигурителна дейност		
Постъпления от прехвърлени средства от УПФ	1,898	310
Парични потоци към фонда за изплащане на пожизнени пенсии на починали лица без наследници	26	-
Изплатени средства на пенсионери	(168)	(5)
Продадени инвестиции	-	112
Придобити инвестиции	(1,521)	(368)
Получени лихви	16	-
Платени такси на управляващата Компания	(4)	-
Изменение на паричните средства през периода	247	49
Парични средства в началото на периода	49	-
Парични средства в края на периода	9	49

Отчетът за паричните потоци, следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 22.

Финансовият отчет на страници от 1 до 22 е одобрен от Управителния съвет на „ПОК ОББ“ ЕАД на 28.03.2023 г. и е подписан, както следва:

 Николай Стойков
 Гл. Изпълнителен директор

 Анастас Петров
 Изпълнителен директор

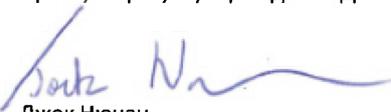

 Венета Манова
 Мениджър Финанси и Риск

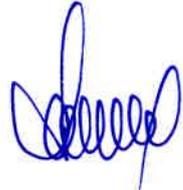

 Габриела Бозаджиева
 Съставител

Съгласно доклад на независимите одитори:

ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД

АФА ООД

 Джек Нюнан
 Прокуриснт

 Рени Йорданова
 Управител

 Боряна Димова
 Регистриран одитор,
 отговорен за одита

 Надя Вячка
 Регистриран одитор,
 отговорен за одита

31 -03- 2023

1. Корпоративна информация

Информация за Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ и управляващото Компанията

„Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ“, („Фонд“ или „ФИПП“) е създаден на 04.10.2021 г. с Решение на Управителния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД, при определяне на първата допълнителна пожизнена пенсия за старост.

Фондът е вписан в регистъра на Комисията за финансов надзор с решение № 748 от 12 октомври 2021 г. и в регистъра на БУЛСТАТ на 13.10.2021 г. Регистрираното седалище и адрес на управление на Фонда е гр. София, бул. „България“ № 49Б.

Фондът е създаден за неопределен срок като обособено имущество, от което се изплащат пожизнени пенсии. Фондът се управлява от „Пенсионноосигурителна Компания ОББ“ ЕАД („Компанията“ или „ПОК“) и се представлява от изпълнителните ѝ директори. Фондът няма служители.

Към 31 декември 2022 г., общият брой на членовете на ФИПП е 112 (2021 г.: 16 лица).

Регулаторна рамка на дейността

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване в България („Кодекс“ или „КСО“), който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната. Фондът се създава с решение на управителния орган на Компанията при определяне на първото плащане на пожизнена пенсия и е вписан в регистъра на Комисията за финансов надзор.

В съответствие с действащото законодателство, условията и редът за извършване на плащанията на пожизнени пенсии са следните:

При навършване на възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО, всяко осигурено лице в „Универсален пенсионен фонд ОББ“ („УПФ“) има право да поиска от Компанията средствата, натрупани по индивидуалната му партида в УПФ, да му бъдат изплатени еднократно, разсрочено или като пожизнена пенсия. Видът на плащането се определя от размера на натрупванията по индивидуалната партида на осигуреното лице в УПФ. Също така, лицето, което е придобило право на пенсия от универсален пенсионен фонд, има право еднократно да промени участието си и да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната партида или сумата по чл. 131, ал. 2 от КСО, което от двете е по-голямо, в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество.

Осигуреното лице има право на допълнителна пожизнена пенсия за старост и до една година преди навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО, при условие че натрупаните средства по индивидуалната му партида позволяват отпускане на пенсия, в размер, не по-малък от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО.

Допълнителната пожизнена пенсия за старост представлява месечно плащане на предвидена в пенсионния договор сума, дължима на пенсионера от определена дата до неговата смърт, чийто размер не може да бъде по-малък от 15 на сто от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определянето му.

Пенсионноосигурителната компания предоставя следните видове пенсии:

- пожизнена пенсия без допълнителни условия;
- пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане, при която периодът на гарантирано изплащане на пенсията може да бъде от две до десет години в зависимост от избора на осигуреното лице;
- пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст. Срокът и размерът на разсроченото плащане и размерът на пожизнената пенсия се определят в зависимост от избора на осигуреното лице, като месечния размер на разсроченото плащане към датата на определянето му не може да бъде по-голям от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал.1 от КСО към същата дата и по-малък от 15% от нейния размер.

Когато средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице, натрупани към датата на определяне на пожизнената пенсия е по-малка от сумата на brutния размер на преведените от Националния осигурителен институт и Националната агенция за приходите вноски за съответното лице, преди изплащането, индивидуалната партида се допълва до тази сума със средства от Резерва на Компанията за гарантиране сумата на brutния размер преведените вноски в УПФ и пожизнената пенсия се определя въз основа на нея.

1. Корпоративна информация (продължение)

Регулаторна рамка на дейността (продължение)

Пенсионноосигурителната Компания изплаща допълнителна пожизнена пенсия за старост срещу прехвърляне във фонда за изплащане на пожизнени пенсии на натрупаните средства по индивидуалната партида или на допълнения размер на средствата в случаите по чл. 131, ал. 2 – 5 от КСО.

Размерът на пожизнената пенсия се определя въз основа на средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице след допълването ѝ при необходимост, таблицата за смъртност, средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от Националния статистически институт и техническия лихвен процент, одобрен от Комисията за финансов надзор.

Първоначално определеният размер на допълнителната пожизнена пенсия за старост, съответно актуализираният и преизчислен размер на тази пенсия, не може да се променя, освен при извършване на актуализация и преизчисляване.

2. Изготвяне на финансовите отчети

2.1 База за изготвяне

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения (КРМСФО), приложими за дружества, които се отчитат по МСФО, приети в Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, общоприетото наименование на рамка с общо предназначение за достоверно представяне, еквивалентно на дефиницията на рамката, въведена в параграф 1, т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

Годишният финансов отчет на Фонда е изготвен на база на историческата стойност, с изключение на деривативните финансови инструменти и инвестициите, които са оценени по справедлива стойност.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО изисква прилагането на конкретни приблизителни счетоводни оценки. От ръководството на Компанията се изисква да направи собствени преценки и допускания при прилагането на счетоводните политики. Позициите във финансовите отчети, чието представяне изисква по-висока степен на субективна преценка, както и тези позиции, за които приблизителните оценки имат значителен ефект върху финансовите отчети като цяло, са отделно оповестени в Приложение 2.2.

При изготвянето на финансовия отчет на пенсионния фонд е приложен специалният стандарт МСС 26 „Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване“ (МСС 26), съдържащ специфичните изисквания относно финансовите отчети на пенсионните фондове. Всички останали стандарти се прилагат при изготвянето на финансовия отчет на пенсионния фонд в степента, в която не са заменени от изискванията на МСС 26.

Годишният финансов отчет на Фонда е изготвен на база на принципа на действащото предприятие, което предполага продължаване на настоящата стопанска дейност и реализиране на активите и уреждане на пасивите в нормалния ход на неговата дейност.

Финансовият отчет е представен в хиляди български лева (хил. лв.), освен ако не е упоменато друго.

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет на ПОК ОББ ЕАД на 28 март 2023 г.

2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Значимите счетоводни политики, приложени при изготвяне на този финансов отчет, са представени по-долу. Счетоводните политики са прилагани последователно в представените отчетни години, освен ако изрично не е упоменато друго.

При изготвянето на този финансов отчет, Ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики на Фонда и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Преценките и свързаните с тях допускания се основават на исторически опит и други фактори, които са резонни при тези обстоятелства, резултатите от които формират основа за преценки относно балансовата стойност на активите и пасивите, които не са видни от и чрез други източници. Действителните резултати могат да се различават от направените предварителни оценки. Счетоводните преценки и основните допускания се преглеждат редовно. Корекция на счетоводните преценки се прави в годината на повторния преглед на преценките, ако корекцията се отнася за текущата година, или в годината на прегледа и в бъдещите години, ако повторния преглед касае текущата и бъдещите години. Преценките на Ръководството при прилагането на МСФО, които имат съществен ефект върху финансовите отчети и счетоводните преценки със съществен риск от съществена корекция в следващата година са представени по-долу.

Оценка на справедливите стойности

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Фондът има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения. Когато е приложимо, Фондът използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Фондът следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение).

Ако Фондът счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и че справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава инвестицията първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката.

При последваща оценка тази разлика се признава в отчета за промените в нетните активи за изплащане на доходи по подходящ начин според живота на инвестицията, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е прекратена.

Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Фондът оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, попадат в различни нива на йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

За повече информация за йерархията на справедливите стойности на портфейла от инвестиции на Фонда, вж. Приложение 13.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Актуерна настояща стойност на задълженията към пенсионери

Актуерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи се определя на базата на пенсиите, обещани съгласно условията на плана. Задълженията към пенсионерите и техните наследници са равни на настоящата стойност на договорените плащания към пенсионерите и техните наследници след последната им актуализация съгласно чл. 169в, ал. 1, 2 и 4 и чл. 170, ал. 6 от КСО и последното преизчисляване на пенсиите по чл. 169г от КСО.

Изчислената актуерна настоящата стойност на задълженията към 31 декември 2022 г. на задълженията към пенсионерите, получаващи пожизнени пенсии от „ФИПП ОББ“ е в размер на 1,711 х.лв. (31.12.2011 г.: 304 х.лв.) и се определя въз основа на следните допускания:

1. лихвен процент, който съответства на безрисковия лихвен процент обявен за България (според кривата на доходността, публикувана в сайта на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване EIOPA (European Insurance and Occupational Authority) към края на отчетния период;
2. таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, използвана за изчисляване на първоначалната пенсия на съответното лице, одобрена за използване от Комисията за финансов надзор;
3. оставащите периоди на гарантирано изплащане на пенсиите по чл. 167, ал. 4, т. 2 от КСО;
4. оставащите периоди на разсрочено изплащане на пенсиите по чл. 167, ал. 4, т. 3 от КСО;
5. възрастта на пенсионерите към датата на изчисляване на настоящата стойност на задълженията към тях.

2.3 Съществени счетоводни политики

Функционална валута и сделки с чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Фондът. Сделките с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката.

Парични активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс към всяка отчетна дата. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ. Непарични активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута, се преизчисляват във функционалната валута по курса на датата, на която справедливата стойност е определена. Непарични позиции, оценявани по историческа цена в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделките с чуждестранна валута по курсове, или отчитането (преоценката) на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за промените в нетните активи за изплащане на доходи към „Инвестиционен доход“.

Основните валутни курсове към 31 декември на съответната година спрямо българския лев са посочени, съгласно закона за Българска народна банка. Фиксингът на българския лев спрямо еврото е 1.95583.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват паричните средства по разплащателни сметки, банкови депозити в български лева и валута, с оригинален падеж до 3 месеца.

За целите на отчета за паричните потоци, получените лихви се представят намалени с платените лихви като част от покупната цена на придобитите през годината инвестиции.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Инвестиции на пенсионния фонд

В съответствие с изискванията на законодателството и приетата инвестиционна политика, средствата на Фонда се инвестират в:

1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата;
2. Ценни книжа, приети за търговия на регулираните пазари на ценни книжа – акции и корпоративни облигации (български и чуждестранни);
3. Банкови депозити;
4. Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми.

Инвестициите на Фонда се отчитат по справедлива стойност и могат да включват дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, корпоративни облигации, акции, права и дялове и деривативи. В случаите на продаваеми ценни книжа, справедливата стойност е пазарната цена. За инвестиции, които не се търгуват на активни пазари справедливата стойност се определя чрез прилагане на оценъчни модели. Фондът признава инвестициите, отчитани по справедлива стойност на датата на уреждане.

При първоначално признаване инвестициите на пенсионния фонд се отчитат по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Разходите пряко свързани със сделката се признават в отчета за промените в нетните активи за изплащане на доходи при възникването им.

Ценни книжа, които имат фиксирана цена на изплащане на падежа и които са придобити с цел да съответстват на задълженията на плана или на конкретна част от тях, могат да се отчитат на базата на окончателната им цена на изплащане, като се приема постоянна норма на възвръщаемост до падежа им.

Когато планът притежава инвестиции, за които не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, като например пълна собственост върху предприятие, се оповестява причината, поради която не се използва справедлива стойност. Доколкото инвестициите се отчитат по стойности, различни от пазарната или справедливата стойност, се оповестява и справедливата стойност.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за промените в нетните активи за изплащане на доходи. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Фондът отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата стойност на инвестициите в отчета за промените в нетните активи за изплащане на доходи.

(i) Справедлива стойност

След първоначалното признаване, Фондът оценява инвестициите по справедлива стойност. Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Фонда.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Инвестиции на пенсионния фонд (продължение)

(i) Справедлива стойност (продължение)

Последващата оценка на активите се извършва в съответствие с приетите Правила за оценка на активите и пасивите на Компанията и управляваните от нея Фондове за допълнително пенсионно осигуряване. Правилата регламентират реда и начина за последваща оценка, източниците и системите за събиране на информация за справедливата стойност на инвестициите.

Оценката на активите и пасивите на Фонда се извършва към края на всеки месец в първия работен ден на следващия месец, с изключение на оценката към края на месец декември, която се извършва до петия работен ден на следващия месец.

При невъзможност за определяне на справедливата стойност чрез използване на цени на активен пазар се прилага един от следните методи с цел надеждно определяне на справедливата стойност на финансовия инструмент:

- Метод на линейната интерполация;
- Метод на дисконтираните парични потоци;
- Метод на съотношението цена-печалба на дружества анализи;
- Метод на Блек-Шоулс за оценка на опции;
- Други методи, определени в Правилата за оценка на активите и пасивите

Вземания и парични средства и парични еквиваленти

(i) Признание и първоначално измерване

Фондът първоначално признава вземанията и парични средства и парични еквиваленти, когато става дума за договорните условия на инструмента. Вземанията от дивиденди се признават, когато е възникнало правото за получаване. Всички други вземания се признават на датата на тяхното възникване.

Финансов актив се измерва първоначално по справедлива стойност към която се прибавят или съответно приспадат, разходи по сделката, които са пряко свързани с неговото придобиване.

Вземанията и паричните средства и парични еквиваленти се оценяват по амортизирана стойност, ако отговарят и на двете условия:

- държат се в бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
  - съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.
- Бизнес моделът на Фонда за управление на финансовите активи се позовава на начина, по който то управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци.

(ii) Класификация и последващо измерване

Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете. Фондът е определил бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци за парични средства и парични еквиваленти и вземания.

Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва:

За целите на тази оценка „главницата“ се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначално признаване. „Лихвата“ се определя като възнаграждение за стойността на парите във времето и за кредитния риск, свързан с непогасената главница през определен период от време и за други основни рискове и разходи по кредитиране (напр. ликвиден риск и административни разходи), както и марж на печалбата.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Вземания и парични средства и парични еквиваленти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване (продължение)

Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва (продължение)

При оценката дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихви, Фондът разглежда договорните условия на инструмента. Това включва оценка дали финансовият актив съдържа договорна клауза, която би могла да промени времето или сумата на договорните парични потоци, така че тя да не отговаря на това условие. При извършването на тази оценка Фондът взема предвид:

- условни събития, които биха променили размера или времето на паричните потоци;
- условия, които могат да коригират договорната купонна лихва, включително характеристиките с променлива лихва;
- характеристиките за предплащане и удължаване; и
- условия, които ограничават претенциите на Фонда към парични потоци от определени активи (например характеристики без право на регрес).

Вземанията и паричните средства и парични еквиваленти впоследствие се оценяват като се използва метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност се намалява със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от валутно-курсови разлики и обезценката, както и всяка печалба или загуба от отписване, се признават в отчета за промените в нетните активи за изплащане на доходи.

Отписване на инвестиции на пенсионния фонд и финансови активи по амортизирана стойност

Фондът отписва инвестиции на пенсионния фонд или вземания и парични средства и парични еквиваленти, когато договорните права върху паричните потоци от тях изтичат или когато се прехвърлят правата за получаване на договорните парични потоци от сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността върху тях са прехвърлени или при която Фондът не прехвърля и не запазва по същество всички рискове и изгоди от собствеността, нито запазва контрол върху тях.

Фондът сключва сделки, при които прехвърля активи, признати в отчета за наличните нетни активи за изплащане на доходи, но запазва всички или почти всички рискове и ползи от прехвърлените активи. В тези случаи прехвърлените активи не се отписват.

Брутна балансова стойност на инвестиции или финансови активи по амортизирана стойност се отписва, когато Фондът няма разумни очаквания за възстановяване на инвестицията, респ. финансовия актив в неговата цялост или част от него. За корпоративни клиенти, Фондът извършва индивидуална оценка по отношение на времето и размера на отписването въз основа на това дали има разумно очакване за възстановяване. Фондът не очаква значително възстановяване на отписаната сума. Финансовите активи, които обаче са отписани, все още могат да бъдат предмет на дейност по принудително изпълнение, за да се спазят процедурите на Фонда за възстановяване на дължимите суми.

(iii) Обезценка

Фондът признава загуба от обезценка за очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за вземания и парични средства и парични еквиваленти.

Фондът измерва загубата от обезценка по стойност равна на ОКЗ за целия живот на финансовия актив, освен за следните, за които се измерва ОКЗ за 12-месечен период: банкови салда, за които кредитният риск (т.е. рискът от неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент) не е нараснал значително от първоначалното признаване.

При определяне дали кредитният риск на даден финансов актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на ОКЗ, Фондът взема предвид разумната и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия. Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на Фонда и обоснована кредитна оценка и включваща прогнозна информация.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Вземания и парични средства и парични еквиваленти (продължение)

(iii) Обезценка (продължение)

Фондът приема, че кредитният риск по даден финансов актив е нараснал значително, ако просрочието е по-голямо от 30 дни.

Фондът счита, че финансовия актив е в неизпълнение, когато:

- е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към Фонда в пълен размер, без да изисква от Фонда действия като реализиране на гаранция (ако има такава); или
- финансовите активи, за които просрочието е по-голямо от 90 дни.

ОКЗ за целия живот са тези ОКЗ, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очаквания живот на финансовия актив.

12-месечната ОКЗ е тази част от ОКЗ, която е резултат от събитията на неизпълнение, които е възможно да се случат в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или по-къс период, ако очаквания живот на инструмента е по-кратък от 12 месеца).

Максималния период, който се взема предвид при определяне на ОКЗ е максималният договорен период, през който Фондът е изложен на кредитен риск.

Измерване на Очакваните Кредитни Загуби

ОКЗ са вероятностно претеглени приблизителни оценки на кредитните загуби. Кредитните загуби се отчитат по настояща стойност на всички парични дефицити (тоест разликата между дължимите паричните потоци, които се дължат от едно дружество в съответствие с договора и паричните потоци, които Фондът очаква да получи).

ОКЗ се дисконтират с ефективния лихвен процент на финансовия актив.

Финансови активи с кредитна обезценка

Към всяка отчетна дата Фондът оценява дали вземанията и паричните средства и парични еквиваленти са с кредитна обезценка. Финансовият актив е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития е възникнало, което има определено влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив. Доказателствата, че финансов актив е кредитно обезценен включват следните наблюдаеми данни:

- значителни финансови затруднения на кредитополучателя или емитента;
- нарушение на договор като неизпълнение или просрочие над 90 дни;
- реструктурирането на заем или аванс от Фонда при условия, които Фондът не би разгледал иначе;
- вероятно е кредитополучателят да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация.

Представяне на загуба от обезценка за ОКЗ в отчета за финансовото състояние

Загуби от обезценка на вземания и парични средства и парични еквиваленти се приспадат от brutната балансова стойност на активите.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват основно задължения към Компанията.

Фондът признава финансовите пасиви на датата на възникване по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Разходите за лихви, валутните печалби и загуби, както и всяка печалба или загуба от отписване се признават в отчета за промени в наличните нетни активи за изплащане на доходи.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Финансови пасиви (продължение)

Фондът отписва финансов пасив, когато договорните задължения са изпълнени, анулирани или изтекли. Фондът също така отписва финансов пасив, когато неговите условия се променят и паричните потоци от модифицирания пасив са съществено различни, като в този случай се признава нов финансов пасив по справедлива стойност, който се базира на променените условия. При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност и платеното възнаграждение (включително всички прехвърлени непарични активи или поети задължения) се признава в отчета за наличните нетни активи за изплащане на доходи.

Компенсирано представяне на финансови активи и финансови пасиви

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за наличните нетни активи за изплащане на доходи, тогава и само тогава, когато Фондът има законово право да компенсира сумите и възнамерява или да ги уреди на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Признаване на приходи

Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Фонда и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение.

Приходи от лихви

Приходите от лихви по инвестиции в дългови инструменти се признават текущо пропорционално на времевата база и договорен лихвен процент, а за финансови активи по амортизирана стойност чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Приходи от дивиденди

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото на Фонда да получи плащането.

Приходи от преоценка на инвестиции

Разликите от промените в оценката на инвестициите спрямо справедливата им стойност, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена на инвестициите при сделки с тях, се признават като увеличение или намаление в отчета за промените в нетните активи за изплащане на доходи.

Такси и удържки

За дейността по управление на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, Компанията събира такса, изчислена върху стойността на нетните активи на Фонда, в зависимост от периода, през който тези активи са били управлявани от Компанията. Размерът на таксата по е 0.5 на сто годишно.

Съгласно взето решение от Управителния съвет на „ПОК ОББ“ ЕАД до 31 декември 2021 г. не се удържаше такса върху стойността на нетните активи във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, в зависимост от периода на управление. Считано от 01.01.2022 г. ПОК ОББ ЕАД започна да събира такса от 0.50%.

2.4. Нови и изменени стандарти, приети от Фонда

Фондът е приложил следните стандарти и изменения за първи път за годишния си отчетен период, започващ на 1 януари 2022 г.:

Изменения на МСФО 3 „Бизнес комбинации“; МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“; МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи“; Годишни подобрения на МСФО – Цикъл 2018 г.-2020 г. (издадени на 14 май 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г.)

Изменение на МСФО 16 „Лизинги“ – Отстъпки по наем в контекста на COVID-19 (издаден на 31 март 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 април 2021 г.)

Всички промени в приетите стандарти, изброени по-горе, нямат ефект върху сумите, признати в предходни периоди, нито се очаква те да имат значително въздействие върху текущия или бъдещите периоди.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.5. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Фонда

Публикувани са определени нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за прилагане през отчетния период към 31 декември 2022 г. и не са били предварително приети от Дружеството. По-долу е изложена оценката на Дружеството за въздействието на тези нови стандарти и разяснения.

Изменения на МСС 1 "Представяне на финансови отчети" Оповестяване на счетоводни политики (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“: Дефиниция на счетоводните приблизителни оценки (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 12 „Данъци върху дохода“: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от единична операция сделка (издаден на 7 май 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.).

МСФО 17 „Застрахователни договори“ (издаден на 18 май 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.), включително Изменение на МСФО 17 и Изменение на МСФО 4 (издаден на 25 юни 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСФО 17 „Застрахователни договори“: Възможност за преход за застрахователни компании, прилагащи МСФО 17 (издаден на 9 декември 2021 и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Фонда през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обзримо бъдеще.

2.6. Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС

Изменение на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“: класификация на текущи и нетекущи пасиви - отсрочване на датата на влизане в сила (издадени оригинално на 23 януари 2020 г. и в следствие изменени на 15 юли 2020 г. и 31 октомври 2022 г., в крайна сметка в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Изменение на МСФО 16 „Лизинги“: Лизингово задължение при продажби и обратен лизинг (издадени на 22 септември 2022 и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.).

3. Нетни загуби от преоценка на инвестиции и финансови активи по справедлива стойност

Фондът е отчет загуба от преоценка на инвестиции 174 хил. лв. през 2022 г. Разпределението на нетните загуби от преоценка по видове финансови активи е показано в таблицата по-долу:

	2022 г. хил. лв.	12.10.2021- 31.12.2021 г. хил. лв.
ДЦК, издадени от Република България	(121)	-
Чуждестранни ДЦК	(53)	-
	(174)	-

4. Нетни печалби от сделки с инвестиции

Разпределението на нетните печалби от продажба по видове финансови активи е показано в таблицата по-долу:

	2022 г. хил. лв.	12.10.2021- 31.12.2021 г. хил. лв.
ДЦК, издадени от Република България	-	1
	-	1

5. Приходи от лихви

	31.12.2022 хил. лв.	12.10.2021- 31.12.2021 г. хил. лв.
ДЦК, издадени от Република България	7	-
Чуждестранни ДЦК	7	-
	14	-

6. Оповестяване на свързани лица

Идентифициране на свързани лица

Свързано лице на Фонда е Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД (наричано още ПОК ОББ ЕАД), в качеството ѝ на управляваща Компания, както и ключовия ръководен персонал на ПОК ОББ ЕАД.

Крайна компания-майка

Крайната компания-майка на ПОК ОББ ЕАД към 31.12.2022 г. е KBC Group N.V. (от 01.08.2021 г.)

Предприятия с контролно участие в Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД

Към 31.12.2022 г. 100% от акциите на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД се притежават от „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД (от 01.08.2021 г.).

Други свързани лица, които упражняват значително влияние върху Компанията

Кей Би Си Иншурънс Лимитид (от 01.08.2021 г.)

Ключов ръководен персонал

Свързани лица на Фонда са и ключовия ръководен персонал на Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД. Компанията счита, че ключовия управленски персонал включва членовете на Управителния и Надзорен съвет към 31 декември 2022 г.

Сделки със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се осъществяват по договорени цени. Към 31.12.2021 г. Фондът няма гаранции, предоставени или получени за вземания от или задължения към свързани лица.

Фондът няма вземания от свързани лица. Фондът няма получени/издадени гаранции за задължения на свързани лица.

Съгласно взето решение от Управителния съвет на „ПОК ОББ“ ЕАД до 31 декември 2021 г. не се удържа такса върху стойността на нетните активи във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, в зависимост от периода на управление.

6.1. Такса управление към Компанията

	2022 г. хил. лв.	12.10.2021- 31.12.2021 г. хил. лв.
Такса върху стойността на нетните активи на Фонда	5	-
	5	-

През 2021 г. съгласно решение на УС на Компанията такса за управление на активите не се удържа.

6. Оповестяване на свързани лица (продължение)

6.2. Задължения към управляващата компания

Към 31 декември 2022 г., задълженията на Фонда са, както следва:

	31.12.2022 г. хил. лв.	31.12.2021 г. хил. лв.
Задължение за такса за управление на нетните активи на Фонда	1	-
	1	

7. Прехвърлени средства от УПФ във Фонда

	31.12.2022 г. хил. лв.	12.10.2021- 31.12.2021 г. хил. лв.
Прехвърлени средства от УПФ за изплащане на пожизнени пенсии	1,898	310
Прехвърлени средства от УПФ на починали осигурени лица без наследници	26	-
	1,924	310

8. Изплатени средства на пенсионери и техните наследници

През 2022 г. са изплатени средства на пенсионери, в размер на 168 хил. лв. През 2021 г. от вписването на Фонда в регистъра на КФН на 12.10.2021 г. до 31.12.2021 г. са изплатени средства на пенсионери, в размер на 5 хил. лв.

9. Парични средства и парични еквиваленти

	31.12.2022 г. хил. лв.	31.12.2021 г. хил. лв.
Парични средства по разплащателни сметки	296	49
Общо парични средства и парични еквиваленти	296	49

Към 31 декември 2022 г. и към 31 декември 2021 г. паричните средства на Фонда са на стойност над 5% от наличните нетни активи за изплащане на доходи.

Няма блокирани суми и други ограничения за ползване на паричните средства на Фонда.

10. Инвестиции по справедлива стойност

10.1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България

Ценните книжа, издадени или гарантирани от Република България, към 31 декември 2022 г. и към 31 декември 2021 г. имат следната структура по остатъчен срок до падежа и по вид валута:

	31.12.2022 г. хил. лв.	31.12.2021 г. хил. лв.
Деноминирани в лева с остатъчен срок до падежа над 1 година	19	-
Деноминирани в евро с остатъчен срок над падежа над 1 година	458	257
	477	257

През 2022 г. купоните по притежаваните ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, са с номинална лихва от 0.375% до 4.625%. (2021 г.:1.375%). Купонните плащания са шестмесечни и годишни, с фиксирани лихвени проценти.

Към 31 декември 2021 г. Фондът притежава емисия ДЦК с падеж 2050 г.

10. Инвестиции по справедлива стойност (продължение)

10.1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България (продължение)

През 2022 и 2021 г. инвестициите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии ОББ в ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, са с пазарна стойност над 5% наличните нетни активи за изплащане на доходи (Приложение 12).

10.2. Чуждестранни държавни ценни книжа

Чуждестранните държавни ценни книжа, имат следната структура по остатъчен срок до падежа и по вид валута:

	31.12.2022 г. хил. лв.	31.12.2021 г. хил. лв.
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа до 1 година	219	-
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	906	-
Общо	1,125	-

Към 31.12.2022 г. Фондът не притежава безлихвени чуждестранни държавни ценни книжа. Притежаваните ценни книжа са с фиксирани лихвени проценти.

Към 31.12.2021 г. Фондът не притежава Чуждестранни държавни ценни книжа.

През 2022 г. купоните по притежаваните чуждестранни ценни книжа варират между 0.00% и 6.25%.

Чуждестранните държавни ценни книжа с пазарна стойност над 5% от наличните нетни активи за изплащане на доходи са оповестени в Приложение 11.

11. Данъчно облагане

Фондът за изплащане на пожизнени пенсии няма данъчни задължения. Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Приходите от инвестиране на активите на Фонда, с които се актуализират пенсиите, не се облагат с данък по смисъла на Закона за облагане на доходите на физически лица.

12. Управление на финансовите рискове

Фондът осъществява управлението на финансовите ресурси на базата на периодически утвърждавана инвестиционна политика от Комитета по управление на активите и пасивите и Управителния съвет на Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД.

Компанията инвестира средствата на Фонда в съответствие с дългосрочните интереси на пенсионерите и при спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация.

Основните финансови активи на Фонда включват парични средства и парични еквиваленти и държавни ценни книжа.

Кредитен риск

При управлението на кредитния риск, Фондът инвестира във финансови инструменти с висок кредитен рейтинг.

За смекчаване на експозицията на Фонда на кредитен риск са въведени следните процеси и процедури:

- Оценка на кредитния риск – чрез т. нар. рискова премия, представляваща спреда между корпоративната крива на доходност и приложимата бенчмарк – крива, формирана от съответните за пазара на емитента правителствени облигации в обръщение.
- Анализ както на кредитното качество (рейтинг) на емитента на ценната книга, така и на контрагентите, с които Фонда извършва инвестиционните си операции.

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение) Експозиция към държавен дълг

Таблицата по-долу представя кредитния риск свързан с държавен дълг по балансова стойност към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г.

Държава	Инвестиции по справедлива стойност 31 декември 2022 г.		Инвестиции по справедлива стойност 31 декември 2021 г.	
	хил. лв.	% от активите на фонда	хил. лв.	% от активите на фонда
България	477	25%	257	84%
Германия	226	12%	-	-
Австрия	131	7%	-	-
Нидерландия	131	7%	-	-
Белгия	128	7%	-	-
Франция	127	7%	-	-
Люксембург	115	6%	-	-
Румъния	82	4%	-	-
Испания	53	3%	-	-
Унгария	50	3%	-	-
Полша	36	2%	-	-
Италия	24	1%	-	-
Ирландия	22	1%	-	-
Общо	1,602		257	

Към 31.12.2022 г. инвестицията на Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ в ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, е с пазарна стойност 25% от нетните активи за изплащане на доходи, (2021 г. – 84%).

Към 31.12.2022 г. инвестициите на Фонда в Чуждестранни държавни ценни книжа на стойност 226 хил. лв. надхвърлят 10% от нетните активи за изплащане на доходи, а инвестиции на стойност 632 хил.лв. надхвърлят 5% от нетните активи за изплащане на доходи. Към 31.12.2021 г., Фондът не притежава Чуждестранни държавни ценни книжа.

Таблицата по-долу представя кредитния риск свързан с държавен дълг по матуриретна структура към 31 декември 2022 г.

	Балансова стойност	Брутни входящи парични потоци	Матуриретна структура					
			До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	От 5 до 10 години	Над 10 години
България	477	753	-	-	13	231	147	362
Германия	226	188	3	1	78	60	46	-
Австрия	131	139	-	-	67	72	-	-
Нидерландия	131	138	-	-	50	88	-	-
Белгия	128	135	-	1	31	82	21	-
Франция	127	203	-	-	4	83	116	-
Люксембург	115	136	-	-	1	25	110	-
Румъния	82	89	-	1	2	86	-	-
Испания	53	59	-	-	-	31	28	-
Унгария	50	61	-	-	-	61	-	-
Полша	36	41	-	-	-	41	-	-
Италия	24	27	-	-	-	27	-	-
Ирландия	22	29	-	-	-	-	29	-
Общо	1,602	1,998	3	3	246	887	497	362

Към 31 декември 2021 г. Фондът притежава емисия ДЦК с падеж 2050 г.

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Експозиция към държавен дълг (продължение)

Таблицата по-долу представя информация относно експозицията на Фонда на кредитен риск чрез класифициране на активите спрямо кредитния рейтинг на контрагентите според кредитните агенции на Fitch и Moody's Investors Service.

Използваната скала на рейтинговите категории е на Moody's Investors Service и Fitch Ratings.

2022 г.

Държавни ценни книжа Хил. лв.	Fitch Ratings	Moody's Investor service
A-	89	-
A+	22	-
AA	175	-
AA-	128	-
AA+	131	-
AAA	-	-
Baa2	423	50
BBB	502	-
BBB-	82	-
Общо	1,552	50

През 2022 г. кредитният риск на експозицията на паричните средства и парични еквиваленти на Фонда според Fitch Ratings е /BBB/ на стойност 296 хил. лв.

2021 г.

Държавни ценни книжа Хил. лв.	Fitch Ratings
BBB	257
Общо	257

През 2021 г. кредитният риск на експозицията на паричните средства и парични еквиваленти на Фонда според Fitch Ratings е /BBB/ на стойност 49 хил. лв.

Няма значителна концентрация на кредитен риск във Фонда.

Валутен риск

През 2022 г., средствата на Фонда са инвестирани в активи, деноминирани в български лева и евро. Валутният риск, свързан с движението на валутния курс се покрива чрез сключване на срочни сделки във валута.

Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от експозициите в евро на Фонда не се намалява допълнително чрез хеджиращи сделки.

В таблиците по-долу са представени структурата на активите и пасивите на Фонда по видове валути.

В хиляди лева

2022 г.

Активи	Отчитани в Лева	Отчитани в Евро	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	273	23	296
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	19	458	477
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	1,125	1,125
Общо	292	1,606	1,898

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Валутен риск (продължение)

В хиляди лева
 2022 г.

Пасиви	Отчитани в Лева	Отчитани в Евро	Общо
Задължения към управляващата Компания	1	-	1
НЕТНА ВАЛУТНА ПОЗИЦИЯ	291	1,606	1,897

В хиляди лева
 2021 г.

Активи	Отчитани в Лева	Отчитани в Евро	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	36	13	49
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	-	257	257
Общо	36	270	306

Пасиви	Отчитани в Лева	Отчитани в Евро	Общо
Задължения към управляващата Компания	-	-	-
НЕТНА ВАЛУТНА ПОЗИЦИЯ	36	270	306

Лихвен риск

Фондът е изложен на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно в частта от портфейла, инвестиран в инструменти с фиксиран доход. По отношение на краткосрочните и дългосрочните финансови активи с променлив (плаващ) лихвен процент, към 31.12.2022 г. Фондът не притежава такива.

Таблицата по-долу представя лихвената структурата на финансовите активи на Фонда по оригинален падеж на финансовите инструменти:

В хиляди лева
 2022 г.

Финансови активи	Общо	Без матуритет	До 1 месец	Между 3		
				Между 1 и 3 месеца	месеца и 1 година	Над 1 година
Парични средства и парични еквиваленти	296	-	296	-	-	-
Финансови активи с фиксиран лихвен процент	1,602	-	-	-	219	1,383
Общо	1,898	-	296	-	219	1,383

В хиляди лева
 2021 г.

Финансови активи	Общо	Без матуритет	До 1 месец	Между 3		
				Между 1 и 3 месеца	месеца и 1 година	Над 1 година
Парични средства и парични еквиваленти	49	-	49	-	-	-
Финансови активи с фиксиран лихвен процент	257	-	-	-	-	257
Общо	306	-	49	-	-	257

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Лихвен риск (продължение)

В таблицата по-долу е представена чувствителност към промяната в лихвени проценти и нейното отражение в отчета за изменението на налични нетни активи за изплащане на доходи към 31 декември 2022 г. и към 31 декември 2021 г. Влиянието от увеличението или намалението на лихвените проценти е оценено чрез изчисляването на промяната в справедливата стойност на инструментите с фиксиран лихвен процент.

<i>В хиляди лева</i>	100 базисни точки на паралелно понижние	100 базисни точки на паралелно покачване
2022 г.		
Към 31 Декември	89	(68)

<i>В хиляди лева</i>	100 базисни точки на паралелно понижние	100 базисни точки на паралелно покачване
2021 г.		
Към 31 Декември	76	(44)

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Фонда предполага осигуряване на достатъчно ликвидни средства за покриване на текущите задължения към лицата, получаващи пенсионни плащания, пенсионноосигурителната Компания и други текущи плащания.

Към 31 декември, падежната структура на договорените брутни плащания към пенсионерите, е представена по-долу в хиляди лева:

В хиляди лева
2022 г.

	Общо брутни (изходящи) парични потоци	Общо брутни (изходящи) парични потоци					
		< 1 месеца	1-3 месеца	3-12 месеца	1-2 години	2-5 години	> 5 години
Договорени плащания към пенсионерите	2,046	33	65	263	264	376	1,045
Общо:	2,046	33	65	263	264	376	1,045

В хиляди лева
2021 г.

	Общо брутни (изходящи) парични потоци	Общо брутни (изходящи) парични потоци					
		< 1 месеца	1-3 месеца	3-12 месеца	1-2 години	2-5 години	> 5 години
Договорени плащания към пенсионерите	299	4	7	31	38	81	138
Общо:	299	4	7	31	38	81	138

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Анализ на чувствителността

Фондът е изготвил анализ на чувствителността на актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи при промяна на стойностите от кривата на доходността с +/- 25 bp. Таблицата по-долу представя резултатите от направения анализ:

<i>В хиляди лева</i>	База към 31.12.2022 г.	При промяна на стойностите от кривата на доходността с +25 bp	При промяна на стойностите от кривата на доходността с -25 bp
Актюерска настояща стойност на задълженията към пенсионери	1,711	1,710	1,712
Ефект от промяната: увеличение/(намаление)		-0.71	0.71

Фондът е изготвил анализ на чувствителността на актюерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи при промяна на стойностите от таблицата за смъртност и средната продължителност на предстоящия живот с +/- 25bp. Таблицата по-долу представя резултатите от направения анализ:

<i>В хиляди лева</i>	База към 31.12.2022 г.	При промяна на стойностите от таблицата за смъртност с +25 bp	При промяна на стойностите от таблицата за смъртност с -25 bp
Актюерска настояща стойност на задълженията към пенсионери	1,711	1,710	1,712
Ефект от промяната: увеличение/(намаление)		-1.17	1.39

Управление на рисковете, свързани с COVID-19 и войната в Украйна

През 2022 година станахме свидетели на поредица от събития, които доведоха до драматичен спад на глобалните финансови пазари. Засегнати бяха всички класове финансови активи – както рисковите, като акции, корпоративни облигации и дълга на развиващите се държави, така и ниско рисковите държавни облигации на развитите страни.

Инфлацията остана основна тема на финансовите пазари през годината. Силното потребление в резултат на отваряване на икономиките след пандемията от COVID-19 изчерпа запасите от готова продукция. Това беше най-видимо при доставките на микро процесори и електроника, което доведе до рязък скок в цените им.

Проблеми във веригите на доставки заради политиката на нулев толеранс към COVID-19 в Азия, особено в Китай, допълнително утежни ситуацията. Войната в Украйна доведе до рязко покачване на цените на енергийните ресурси, което също допринесе за наблюдавания скок в инфлацията през годината.

Съотношението на ликвидните средства и текущите задължения на „ФИПП ОББ“ към 31.12.2022 г. е 2.6927, което показва, че фондът разполага с достатъчно средства да покрие краткосрочните си задължения.

При инструментите с фиксирана доходност по-високите пазарни лихвени проценти доведоха до отрицателни преоценки предвид ниските стартови нива на доходността им.

12. Управление на финансовите рискове (продължение)

Управление на рисковете, свързани с COVID-19 и войната в Украйна (продължение)

През 2022 г. фокусирани действия на Компанията бяха насочени към ограничаване на ефектите от разпространението на COVID-19 и военният конфликт между Русия и Украйна върху стойността на средствата на пенсионерите. Ръководството следеше на ежедневна база развитието на пазарите и извършваше корекции, при необходимост, в своите инвестиционни решения.

13. Инвестиции по справедлива стойност по категории

Таблицата по-долу показва справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, отчетани по справедлива стойност отчета за наличните нетни активи за изплащане на доходи. За всички други финансови активи и пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност, ръководството на фонда счита, че тяхната справедлива стойност се доближава до балансовата им стойност:

към 31 декември 2022 г. в хиляди лева	Приложения	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Обща справедлива стойност
Инвестиции по справедлива стойност:					
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	10.1	458	19	-	477
Чуждестранни държавни ценни книжа		1,125	-	-	1,125
Общо		1,583	19	-	1,602

към 31 декември 2021 г. в хиляди лева	Приложения	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Обща справедлива стойност
Инвестиции по справедлива стойност:					
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	10.1	257	-	-	257
Общо		257	-	-	257

14. Финансовите инструменти, които не се оценяват по справедлива стойност

Финансови активи, отчетани по амортизирана стойност в хил. лева	Приложения	2022 г.	2021 г.
Парични средства и парични еквиваленти	9	296	49
Общо:		296	49

15. Събития след края на отчетния период

На 3 януари 2023 година е вписана промяна в членовете на Надзорния съвет на Компанията, като Татяна Иванова е заместена от Ани Ангелова.

В началото на месец март 2023 г. бе обявена новината за фалит на SVB и Signature Bank в САЩ. Федералният резерв се намеси решително, като предостави ликвидност на всички банки. В Европа поради дългогодишни проблеми на Credit Suisse се стигна до придобиването на банката от UBS с намесата и помощта на Швейцарските власти. Индексите S&P 500 и Eurostoxx 50 към 21.03.2023 г. са с положителна доходност от началото на годината.

Ръководството на ПОК ОББ счита, че доколкото фалиралите банки имат регионален статут, не може настъпилите обстоятелства да се окачествят като банкова криза, съответно към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет не са налице преки ефекти и засегнати експозиции на финансовите инструменти на Фонда.

Към този момент, Ръководството счита за подходящ принципът на действащо предприятие при изготвянето на настоящия финансов отчет.

Няма други значими събития след датата на баланса, които имат ефект върху финансовите отчети към 31 декември 2022 г.